

Szakirodalmi ajánlás kisgyermeknevelők részére

Módszertani levelek és módszertani útmutató:

- *A bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja.* 2020. Letölthető: https://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/M%C3%B3dszertani%20feladatok/A_b_lcs_ei_nevel_s-gondoz_s_orosz_gos_alapprogramja.pdf
- *A bölcsődei nevelés - gondozás szakmai szabályai.* Módszertani levél. 2012. Letölthető: <https://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/A%20bolcsodei%20neveles-gondozas%20szakmai%20szabalyai.pdf>
- Göncziné Sárvári Gabriella, Gyuriczáné Botka Emőke, Lajtai Zsoltné, Németh Mária és Papné Gyöngyösi Katalin (2019): *Módszertani útmutató a kisgyermekről vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről bölcsődék, mini bölcsődék részére.* Letölthető: https://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/M%C3%B3dszertani%20feladatok/tmutat_dok_vezet_s_hez.pdf
- Korintus Mihályné, Nyitrai Ágnes és Rózsa Judit (2003): *Játék a bölcsődében.* Módszertani levél, Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. Letölthető: https://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/jatek_a_bolcsodeben.pdf
- *Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához.* Letölthető: https://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/Csaladlatogatashoz_regi_modszertani_l_evel.pdf

Könyvek és könyvfejezetek:

- Bencsikné Molnár Réka (2018): *Gyermek a bölcsődében: a tétényi úti bölcsőde 1970-es évekbeli fotóinak elemzése.* In: Fehérvári Anikó és Széll Krisztián (szerk.): *Új kutatások a neveléstudományokban, Kutatási sokszínűség, oktatási gyakorlat és együttműködések.* L'Harmattan Kiadó, Budapest. 11-26. Letölthető: http://onk2018.elte.hu/wp-content/uploads/2019/11/%C3%9Aj-kutatasok-a-nevelstudomanyokban_online.pdf
- Bencsikné Molnár Réka (2019): *A bölcsőde és a család kapcsolata. Hogyan vélekednek a szülők a bölcsődéről?* In: Koncz István és Szova Ilona (szerk.): *A 16 éves PEME XIX. PhD - Konferenciájának előadásai.* Magyarország: Professzorok az Európai Magyarorszáért Egyesület, Budapest. 33-44. Letölthető: https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/02/88/61/dd/1/PEME_XIX_Konferencia-elektronikus-ko_nyv.pdf

- Bencsikné Molnár Réka és Orbán Dóra (2020): A kisgyermeknevelők személyes, szervezeti és hivatásbeli tapasztalatai a Covid-19 járványügyi helyzet alatt. In: Jávorka Gabriella (szerk.) *Bölcsődevezetők kézikönyve: Kisgyermeknevelők szakmai-módszertani tudástára*. Budapest, Magyarország: RAABE Tanácsadó és Kiadó Kft. 1-30.
- Bimbó Zoltánné (2015): Pedagógiai szempontok a bölcsődei élettér és életesemények megszervezéséhez, alakításához. In: Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): *Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2*. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 61-90. Letölthető: http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/Szemelvények_a_kisgyermekneveles_korebol_II.pdf
- Bimbó Zoltánné (2015): A kisgyermeknevelés főbb feladatai az érzelmi és a szociális kompetencia fejlődésének támogatásában. In: Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): *Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2*. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 109–145.
Letölthető: http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/Szemelvények_a_kisgyermeknevelés_korebol_II.pdf
- Barna Mária, Papp Rita és Dr. Mramurác Éva (1995): *Otthon és bölcsődében*, Alimenta Kiadó Bt.-Bomi, Budapest.
- Bodonyi Edit, Busi Etelka, Hegedűs Judit, Magyar Erzsébet és Vizely Ágnes (2006): *Család, gyermek, társadalom. A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése*. Bölcsész Konzorcium. Letölthető: <http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf>
- Bruno Bettelheim (2018): *Az elég jó szülő*. Park Könyvkiadó Kft.
- Danis Ildikó, Farkas Mária, Herczog Mária és Szilvási Léna (2011, szerk.): *A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Biztos Kezdet Kötetek I*. Letölthető: <http://mek.oszk.hu/14800/14803/14803.pdf>
- Danis Ildikó, Farkas Mária, Herczog Mária és Szilvási Léna (2011, szerk.): *A koragyermekkorai fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások. Biztos Kezdet Kötetek II*. Letölthető: <http://mek.oszk.hu/14800/14806/14806.pdf>
- Forrai Katalin (1994): *Ének a bölcsődében*. Editio Musica, Budapest.
- Gróh Ilona (2012): *Ringató. Ölbéli játékok, mondókák, dalok*. Kolibri Kiadó, Budapest.
- Gróh Ilona (2015): *Ringató. Sárkányparipán vágattam*. Kolibri Kiadó, Budapest.
- Gróh Ilona (2016): *Ringató. Szunnyadj, kisbaba*. Kolibri Kiadó, Budapest.
- Gróh Ilona (2018): *Jöjj ki, napocska!* Kolibri Kiadó, Budapest.
- Gróh Ilona (2018): *Kacagató*. Kolibri Kiadó, Budapest.
- Gyöngy Kinga (2015): *Első lépések a művészetek felé I.: A vizuális nevelés és az anyanyelvi-irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest.
- Gyöngy Kinga (2015): *Első lépések a művészetek felé II.: Az ének-zenei nevelés lehetőségei kisgyermekkorban*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest.
- Gyöngy Kinga (2014): *A bölcsődei művészeti nevelés előzményei és jelen gyakorlata. A pedagógusképzés megújítása: Alapozó tanulmányok*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Letölthető: http://www.eltereader.hu/media/2014/06/GyongyK_ABolcsodei_READER.pdf

- Gyöngyösi Katalin (2020): *Vár a bölcsőde! Ringató-lapozók*. Ringató Könyvkiadó.
- Herczogh Mária (2001): *Gyermekvédelmi kézikönyv*. KJK-Kerszöv, Budapest.
- Kim John Payne (2013): *Egyszerűbb gyermekkor. Hogyan neveljünk nyugodtabb, boldogabb, magabiztosabb gyerekeket?* Kulcslyuk Kiadó.
- Kissné Zsámboki Réka (2015): A bölcsődei beszoktatás, a napirend és a játék pedagógiai aspektusai. In: Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): *Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2*. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 91–108. Letölthető: http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/Szemelvények_a_kisgyermekneveles_korebol_II.pdf
- Majoros Mária, Lajtai Zsoltné, Kollár Mónika és Darvai Sarolta (2012): *Az egészséges csecsemő –és kisgyermek fejlődése és gondozása*, Líceum Kiadó, Eger.
- Mérei Ferenc és V. Binét Ágnes (2016): *Gyermeklélektan*. Gondolat, Budapest.
- Michael Cole és Sheila R. Cole (2003): *Fejlődéslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): *Kisgyermek nevelése a családban és a bölcsődében*. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. Letölthető: http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/kisgyermek_nevelese_a_csaladban_es_a_bolcsodeben.pdf
- Nyitrai Ágnes (2015): Pedagógiai szemléletmód a bölcsődei nevelésben-gondozásban. In: Podráczky Judit (szerk.): *Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből I*. Kaposvári Egyetem, Kaposvár 35–56. Letölthető: http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/szemelvények_a_kisgyermekneveles_korebol_I.pdf
- Nyitrai Ágnes és Korintus Mihályné (2017): *Játék az első életévben: Tananyag Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft., Budapest*. Letölthető: <https://macske.hu/wp-content/uploads/2020/06/macske.hu-modszertani-segedanyagok-jatek-az-első-életevekben.pdf>
- N. Kollár Katalin és Szabó Éva (2004): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Péter Anita (2012): *Egészségfejlesztés a bölcsődében*. In: Darvai Sarolta. (szerk.): *Tanulmányok a gyermekkori egészségfejlesztés témaköréből*. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. 23-53. Letölthető: <http://old.tok.elte.hu/kutatokozpont/upload/publikacio/darvai/peter.pdf>
- Podráczky Judit (2015): A kisgyermeknevelés jelentősége, helyzete és perspektívái. In: Podráczky Judit (szerk.): *Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből I*. Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 57–81. Letölthető: http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/szemelvények_a_kisgyermekneveles_korebol_I.pdf
- R. Kárándi Rita (1997): *Daloskönyv. Válogatás a legszebb magyar gyermekdalokból*. Aquila Könyvkiadó, Budapest.
- Rózsáné Czigány Enikő (2015): Korai intervenció: Sajátos nevelési igényű gyermekek a bölcsődében. In: Podráczky Judit (szerk.): *Szemelvények a kisgyermeknevelés*

köréből I. Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 83–119. Letölthető: http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/szemelvenyek_a_kisgyermekneveles_korebol_I.pdf

- Tardos Anna (1982): A gondozónő keze. In: Tardos Anna (szerk.): Szöveggyűjtemény a csecsemő és kisgyermek szakgondozónők részére. Budapest: Egészségügyi Szakdolgozók Központi Továbbképző Intézete.
- Torgyik Judit és Karlovitz János Tibor (2006): *Multikulturális nevelés*. Bölcsész Konzorcium. Letölthető: <http://mek.oszk.hu/04800/04802/04802.pdf>
- Unger Katalin (2018): „Út a zöld bölcsődéhez”. In: Jávorka Gabriella (szerk.) *Bölcsődevezetők kézikönyve: Kisgyermeknevelők szakmai-módszertani tudástára*. Budapest, Magyarország: RAABE Tanácsadó és Kiadó Kft.
- Varga László (2015): Kisgyermekkor- a világra nyíló ablak. In: Podráczky Judit (szerk.): *Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből I*. Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 9–34.
Letölthető: http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/szemelvenyek_a_kisgyermekneveles_korebol_I.pdf

Folyóiratok:

- Darvay Sarolta, Hill Katalin, Fülöp Veronika és Vényingi Beáta (2020): A környezeti fenntarthatóságra nevelés a bölcsődében. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, **8**. 3. sz. 131-144. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2020.3.131.144>
- Dánielné Rózsa Ágnes (2011): Babatáplálás- elmélet után a gyakorlati szempontok. *Élelmzés*. 3. sz. 28.
- Dávid Mária (2020): A csecsemő- és kisgyermeknevelő BA-szak létesítésének előzményei, háttere és tízéves jubileumi konferenciája. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, **8**. 1. sz. 138-148. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2020.1.138.148>
- Gyöngy Kinga és Serfőző Mónika (2020): A csecsemő- és kisgyermeknevelő szak gyakorlati képzése – kihívások. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, **8**. 1. sz. 56-67. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2020.1.56.67>
- Gyöngy Kinga (2019): A kisgyermeknevelő-gyermek interakciók megfigyelésével kapcsolatos kihívások. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, **7**. 2–3. sz. 2-19. <https://doi.org/10.31074/201923219>
- Klein Ágnes és Tancz Tünde (2020): Kisgyermeknevelők nyelvi stratégiái a gyermeki kommunikáció támogatásában. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, **8**. 1. sz. 92-104. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2020.1.92.104>
- Nyitrai Ágnes (2020): A gondozás-neveléstől a nevelés-gondozásig: kisgyermeknevelési koncepciók változásai a szakemberképzésben és a bölcsődei munkában. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, **8**. 1. sz. 15-25. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2020.1.15.25>
- Podráczky Judit (2020): A csecsemő- és kisgyermeknevelő képzés a pedagógusképzés rendszerében – az első 10 év mérlege. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, **8**. 1. sz. 5-14. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2020.1.5.14>

- Pungorné Grebenár Katalin (2013): A bölcsődébe járó kisgyermek átmeneti tárgyai. *Új Pedagógiai Szemle*, **63.** 11-12. sz. 40-48. Letölthető: http://epa.oszk.hu/00000/00035/00161/pdf/EPA00035_upsz_2013_11-12_040-049.pdf
- Szárai Eszter (2009): Babzsúr nassolás nélkül. *A Kisgyermek- a születéstől 8 éves korig Szakmai Folyóirat*, **3.** 1. sz. 25.
- Vokony Éva (2002): Kis magyar bölcsőde-történet. *KAPOCS*, **1.** 2. sz. 50-54. Letölthető: https://epa.oszk.hu/02900/02943/00002/pdf/EPA02943_kapocs_2002_2_050-054.pdf

Törvények, rendeletek:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- Az ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól

Összeállította:

dr. Bencsikné Molnár Réka
 Újbudai Bölcsődei Intézmények
 szakreferens kisgyermeknevelő
 email: molnar.reka@ubi.ujbuda.hu

Budapest, 2021. 03. 17.